

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

843

Na temelju članka 3. stavka 4. Zakona o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (»Narodne novine« br. 82/2013 i 14/2014), ministar poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O RAZVRSTAVANJU I OZNAČIVANJU GOVEĐIH TRUPOVA I MESA KOJE POTJEČE OD GOVEDA STARIH MANJE OD 12 MJESECI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuje postupak razvrstavanja i ocjenjivanja goveđih trupova i polovica (u daljnjem tekstu: trupovi), način i postupak njihove obrade, označivanje trupova i mesa koje potječe od goveda starih manje od 12 mjeseci (u daljnjem tekstu: meso teladi i mlade junadi), utvrđivanje mase trupova i njihovo označivanje propisanim oznakama, uvjeti kojima moraju udovoljavati osobe koje provode postupak razvrstavanja i označivanja trupova, uvjete koje treba ispuniti kada se trupovi koji potječu od goveda starih manje od 12 mjeseci ili meso teladi i mlade junadi uvoze iz trećih zemalja te nadzor nad obavljanjem ovih poslova.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim propisima Europske unije:

– Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347 20. 12. 2013) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1308/2013), u dijelu koji se odnosi na razvrstavanje i ocjenjivanje goveđih trupova te označivanje trupova koji potječu od goveda starih manje od 12 mjeseci i mesa teladi i mlade junadi;

– Uredba Komisije (EZ) br. 1249/2008. od 10. prosinca 2008. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene ljestvice Zajednice za klasifikaciju goveđih, svinjskih i ovčjih trupova i izvješćivanja o njihovim cijenama (SL L 337 16. 12. 2008) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1249/2008), u dijelu koji se odnosi na razvrstavanje i ocjenjivanje goveđih trupova i

– Uredba Komisije (EZ) br. 566/2008. od 18. lipnja 2008. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) 1234/2007. u pogledu stavljanja na tržište mesa životinja vrste goveda starih 12 mjeseci ili manje (SL L 160 19. 6. 2008) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 566/2008);

Članak 3.

Nadležno tijelo za provedbu ovoga Pravilnika je Ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 4.

(1) Klaonice su dužne organizirati provedbu razvrstavanja i označivanja trupova kako bi se dobila objektivna osnovica za plaćanje goveda za klanje temeljena na klaoničkoj masi trupova i rezultatima njihova razvrstavanja.

(2) Subjekti u poslovanju s hranom dužni su osigurati uvjete za označivanje mesa teladi i mlade junadi u svim fazama proizvodnje i prodaje.

II. OBRADA TRUPOVA I UTVRĐIVANJE NJIHOVE KLAONIČKE MASE

Članak 5.

Klaonički obrađen trup s kojega je nakon klanja i iskrvarenja skinuta koža, obrađen je na standardan način sukladno Prilogu IV. točki A. podtočki IV. Uredbe (EU) br. 1308/2013 i članku 13. stavku 3. Uredbe (EZ) br. 1249/2008.

Članak 6.

Na trupu se pri njegovoj obradi, radi identifikacije kod njegova razvrstavanja, ostavlja markica sa uha u zatvorenoj plastičnoj vrećici postavljena na prednji bočnjak (podlakticu).

Članak 7.

(1) Trupovi se neposredno nakon njihove obrade najkasnije jedan sat nakon klanja važu, kako bi se utvrdila klaonička masa toplih trupova.

(2) Klaonička masa toplog trupa je masa koja se dobije nakon njegova vaganja i odbitka tare.

(3) Vaganje toplih trupova u klaonicama obavlja:

– izvršitelj razvrstavanja iz članka 15. ovoga Pravilnika (u daljnjem tekstu: klasifikator) u klaonicama u kojima se tjedno kolje 20 ili više goveda obračunato na temelju prosječnog broja klanja u prethodnoj godini;

– klasifikator ili klaonica ako se u njoj tjedno kolje manje od 20 goveda obračunato na temelju prosječnog broja klanja u prethodnoj godini.

(4) Kada vaganje trupova obavlja klaonica, klasifikator je dužan provjeriti najkasnije 24 sata nakon klanja njihovu masu.

(5) Pri provjeri odnosa mase toplog trupa i mase trupa iz stavka 4. ovoga članka masa toplog trupa umanjuje se korištenjem sljedećih koeficijenta:

– u prvih pet sati od klanja za svakih početnih pola sata oduzima se 0,10 % od ranije utvrđene mase toplog trupa;

– u razdoblju od 5 do 20 sati od klanja za svaka dva započeta sata oduzima se 0,10 % od ranije utvrđene mase toplog trupa.

(6) Ako vaganje trupova obavlja klaonica uz podatak o masi trupa potrebno je navesti i vrijeme klanja životinje.

Članak 8.

(1) Za vaganje trupova upotrebljavaju se automatske ili neautomatske vage najmanjeg razreda točnosti III., s najvećim označenim razdjeljkom 0,5 kg ovjerene sukladno propisima o mjeriteljskim zahtjevima.

(2) Klasifikator utvrđuje taru vaganja kao masu kuka na kojima su trupovi obješeni kod vaganja.

(3) Tara iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se na način da se važe nasumično izabranih 10 % ili najmanje 20 kuka te se za izračun tare uzima srednja vrijednost vaganih kuka.

(4) Postupak utvrđivanja tare iz stavka 3. ovoga članka obavlja se dva puta godišnje.

(5) Klaonica mora 12 mjeseci čuvati dokumentaciju o obavljenoj provjeri tare.

III. RAZVRSTAVANJE TRUPOVA

Članak 9.

(1) Razvrstavanje trupova podrazumijeva sukladno Prilogu IV. točki A. podtočke II. do IV. i Prilogu VII. dio I. točka II. Uredbe (EU) br. 1308/2013 utvrđivanje:

– kategorije,

– klase i

– stupnja prekrivenosti masnim tkivom (u daljnjem tekstu: stupanj zamašćenosti).

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka trupovi životinja koje su na dan klanja bile stare manje od 8 mjeseci ne razvrstavaju se u klase i stupnjeve zamašćenosti.

Članak 10.

(1) Svaka klasa i svaki razred stupnja zamašćenosti razdijeljen je u tri podklase odnosno podrazreda pri čemu se uz oznaku klase odnosno razreda dodjeljuju dodatne oznake:

– »+« ako je konformacija trupa odnosno zamašćenost bolja,

– »-« ako je konformacija trupa odnosno zamašćenost slabija,

– »=« ako je konformacija trupa odnosno zamašćenost jednaka toj klasi ili razredu, a trup se ne može svrstati u višu ili nižu podklasu odnosno podrazred.

(2) U Republici Hrvatskoj pri razvrstavanju trupova u klase ne koristi se »S« klasa.

Članak 11.

(1) Klasifikator je dužan razvrstati trupove neposredno nakon njihove obrade, najkasnije jedan sat od obavljenog klanja u klaonici koja tjedno kolje 20 ili više goveda obračunato na temelju prosječnog broja klanja u prethodnoj godini.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, klasifikator je dužan razvrstati trupove najkasnije 24 sata od obavljenog klanja u klaonici koja tjedno kolje manje od 20 goveda obračunato na temelju prosječnog broja klanja u prethodnoj godini.

IV. OZNAČIVANJE TRUPOVA

Članak 12.

(1) Trupovi moraju neposredno nakon njihova razvrstavanja biti propisano označeni na vanjskoj strani trupa s najmanje četiri postavljene naljepnice (u daljnjem tekstu: oznaka).

(2) Oznaka uz podatke navedene u članku 6. Uredbe (EZ) br. 1249/2008 mora sadržavati i sljedeće podatke:

- serijski broj oznake,
- posjednik grla,
- životni broj grla,
- datum rođenja grla,
- identifikacijski broj klasifikatora,
- država/države rođenja, tova i klanja grla.

(3) Uz podatke iz stavka 2. ovoga članka na oznaci trupova koji potječu od životinja koje su na dan klanja bile stare manje od 12 mjeseci mora biti naveden podatak:

- »V« ako trupovi potječu od životinja koje su na dan klanja bile stare manje od 8 mjeseci,
- »Z« ako trupovi potječu od životinja koje su na dan klanja bile stare od 8 do manje od 12 mjeseci.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka podaci propisani člankom 6. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1249/2008 ne koriste se pri označivanju trupova koji potječu od životinja koje su na dan klanja bile stare manje od 8 mjeseci.

(5) Podaci iz stavka 2. ovoga članka mogu se prikazati i bar-kod oznakama.

V. PROVEDBA RAZVRSTAVANJA I OZNAČIVANJA TRUPOVA

Članak 13.

Klaonica povjerava postupak razvrstavanja i označivanja trupova pravnoj osobi koja je ovlaštena za obavljanje ovih poslova.

Članak 14.

(1) Ministarstvo rješenjem ovlašćuje pravnu osobu iz članka 13. ovoga Pravilnika za obavljanje poslova razvrstavanja i označivanja trupova.

(2) Zahtjevi za ovlašćivanje pravnih osoba za obavljanje poslova razvrstavanja i označivanja trupova podnose se Ministarstvu.

(3) Ministarstvo će podnositelju zahtjeva izdati ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka ako:

– posjeduje akreditaciju prema normi HRN EN ISO/IEC 17020 za nadzorno tijelo vrste A za obavljanje poslova razvrstavanja i označivanja goveđih trupova;

– raspolaže odgovarajućom opremom potrebnom za provođenje postupka razvrstavanja i označivanja;

– ima u radnom odnosu najmanje tri osobe osposobljene za obavljanje poslova razvrstavanja i označivanja goveđih trupova.

(4) Popis pravnih osoba ovlaštenih za postupak razvrstavanja i označivanja trupova (u daljnjem tekstu: ovlaštenik razvrstavanja) objavljuje se na službenim internetskim stranicama Ministarstva.

Članak 15.

(1) Razvrstavanje i označivanje trupova mogu obavljati samo klasifikatori ovlašteni od strane Ministarstva na temelju podnesenog zahtjeva.

(2) Ministarstvo će podnositelju zahtjeva izdati ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka ako:

– ima najmanje IV. stupanj stručne spreme poljoprivrednog, veterinarskog ili prehrambeno-tehnološkog usmjerenja;

– ima potvrdu o uspješno završenom programu osposobljavanja za klasifikatore;

– je u radnom odnosu kod ovlaštenika razvrstavanja.

(3) Popis ovlaštenih klasifikatora objavljuje se na službenim internetskim stranicama Ministarstva.

Članak 16.

Organizaciju osposobljavanja za klasifikatore Ministarstvo povjerava Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji (u daljnjem tekstu: HPA).

Članak 17.

(1) Klasifikator je radi uskladbe kriterija za razvrstavanje goveđih trupova u obvezi sudjelovati najmanje jednom godišnje u provedbi zajedničkog usporednog postupka razvrstavanja goveđih trupova.

(2) Organizaciju zajedničkog usporednog postupka razvrstavanja goveđih trupova iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo povjerava HPA.

(3) HPA organizira zajednički usporedni postupak razvrstavanja goveđih trupova u za to odabranim klaonicama.

Članak 18.

Pri provođenju razvrstavanja i označivanja trupova klasifikator:

- utvrđuje identitet trupa očitanjem životnog broja grla na markici koju nakon toga skida s trupa;
- utvrđuje ispravnost klaoničke obrade trupa;
- utvrđuje klaoničku masu trupa;
- utvrđuje kategoriju, klasu i stupanj zamašćenosti trupa;
- označava trupove;
- vodi zapisnike o obavljenom razvrstavanju.

Članak 19.

(1) Klasifikator sastavlja:

- Pojedinačni zapisnik o razvrstavanju goveđih trupova istog posjednika i
- Zbirni zapisnik o dnevnom razvrstavanju trupova.

(2) Obrasci za sastavljanje zapisnika iz stavka 1. ovoga članka objavljeni su na službenim internetskim stranicama Ministarstva.

(3) Klasifikator je dužan zapisnik iz stavka 1. alineje 1. ovoga članka dostaviti na dan razvrstavanja klaonici i posjedniku zaklanog grla, ako je on toga dana bio nazočan u klaonici i osobno ga zatražio ili ga dostavlja posjedniku grla elektronskom poštom. U protivnom klaonica dostavlja zapisnik posjedniku grla poštom najkasnije sljedećeg radnog dana nakon obavljenog razvrstavanja.

(4) Zapisnike iz stavka 1. ovoga članka ovlaštenik razvrstavanja i klaonica čuvaju u pisanom ili elektronskom obliku najmanje godinu dana od dana provedbe razvrstavanja.

Članak 20.

Rezultate razvrstavanja trupova klasifikator je dužan dostaviti HPA elektroničkim putem u roku od 24 sata od provedenoga razvrstavanja.

Članak 21.

(1) Posjednik zaklanog grla može, nakon što istoga dana osobno ili elektronskom poštom zaprimi zapisnik o razvrstavanju, u roku do tri sata od njihova primitka, uložiti prigovor HPA te od nje zatražiti ponovnu provedbu razvrstavanja.

(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se osobno, elektronski ili fax-dopisom. U prigovoru treba navesti naziv klaonice, datum razvrstavanja, broj zapisnika o razvrstavanju, ime i prezime te identifikacijski broj klasifikatora koji je obavio razvrstavanje trupova.

(3) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka posjednik zaklanog grla dostavlja i klaonici.

(4) HPA je dužna po primitku prigovora najkasnije sljedećeg radnog dana organizirati ponovljeno razvrstavanje, a klaonica mora u tom razdoblju zadržati sve ranije razvrstane trupove odnosno polovice zbog kojih je prigovor uložen.

Članak 22.

(1) Ako se kod ponovljenog razvrstavanja trupova utvrdi da je razlika u razvrstavanju u klase odnosno razrede zamašćenosti veća od one dozvoljene u članku 27. stavku 6. ovoga Pravilnika, razvrstavanje nije zadovoljavajuće te u tom slučaju troškove ponovljenoga razvrstavanja snosi ovlaštenik razvrstavanja; u protivnom troškove razvrstavanja snosi strana koja je tražila novi postupak razvrstavanja.

(2) U slučaju kada se utvrdi da je razlika između ranijeg razvrstavanja i ponovljenog razvrstavanja veća od dozvoljene mjerodavnim se smatraju rezultati ponovljenog razvrstavanja.

VI. OZNAČIVANJE MESA TELADI I MLADE JUNADI

Članak 23.

Subjekti u poslovanju s hranom moraju u svim fazama proizvodnje i stavljanja na tržište meso teladi i mlade junadi označiti sukladno Prilogu VII. točka IV. Uredbe (EU) br. 1308/2013.

Članak 24.

(1) Nepakirano meso teladi i mlade junadi u trgovini namijenjeno prodaji krajnjem potrošaču mora imati:

– prodajnu oznaku: »teletina« te oznaku dobi: »dob kod klanja manje od 8 mjeseci«

– prodajnu oznaku: »mlada junetina« te oznaku dobi: »dob kod klanja od 8 do manje od 12 mjeseci«

(2) Oznake iz stavka 1. ovoga članka moraju biti jasno čitljive, postavljene blizu mesa teladi i mlade junadi tako da ih potrošač može bez poteškoća vidjeti.

Članak 25.

Subjekti u poslovanju s hranom moraju u svakoj fazi proizvodnje i prodaje mesa teladi i mlade junadi voditi podatke sukladno Prilogu VII. točka V. Uredbe (EU) br. 1308/2013.

VII. UVJETI ZA UVOZ TRUPOVA OD GOVEDA STARIH MANJE OD 12 MJESECI I MESA TELADI I MLADE JUNADI IZ TREĆIH ZEMALJA

Članak 26.

Trupovi koji potječu od goveda starih manje od 12 mjeseci te meso teladi i mlade junadi pri uvozu iz trećih zemalja moraju biti u trećoj zemlji razvrstani i označeni sukladno odredbama Priloga VII. točke VI. podtočke 5. Uredbe (EU) br. 1308/2013 i članka 7. Uredbe (EZ) br. 566/2008.

VIII. NADZOR NAD PROVEDBOM RAZVRSTAVANJA I OZNAČIVANJA TRUPOVA

Članak 27.

(1) HPA u klaonicama provodi nadzor nad razvrstavanjem i označivanjem trupova.

(2) HPA mora biti za poslove iz stavka 1. ovoga članka akreditirana prema normi HRN EN ISO/IEC 17020.

(3) Pri provedbi nadzora iz stavka 1. ovoga članka HPA provjerava:

- klaoničku obradu trupova,
- klaoničku masu trupova,
- razvrstavanje trupova,
- označivanje trupova,
- izdavanje zapisnika i vrijeme njihove dostave korisnicima,
- dokumentaciju o preuzimanju u klaonicu životinja starih manje od 12 mjeseci.

(4) U slučaju kada je pri provjeri razvrstavanja i označivanja na raspolaganju manje od 40 trupova nadzor se obavlja na ukupno raspoloživom broju trupova.

(5) U klaonicama koje kolju tjedno manje od 75 goveda obračunato na temelju podataka o prosječnom broju klanja u prethodnoj godini provjera iz stavka 3. ovoga članka obavlja se najmanje jedan put godišnje.

(6) Rad klasifikatora smatra se zadovoljavajući ako je pri nadzoru razvrstavanja i označivanja utvrđeno da je udio pogrešaka kod razvrstavanja trupova u klase i razrede zamašćenosti manji od 20 %. Ne smatra se pogreškom ako je razlika između ranijeg i kontrolnog razvrstavanja

trupova u klase i razrede zamašćenosti jedna podklasa odnosno podrazred. Ako je ova razlika dvije podklase ili podrazreda ona se uzima kao pola pogreške, a u slučaju da je ova razlika tri ili više podklasa ili podrazreda računa se kao jedna pogreška.

(7) Kod provjere utvrđivanja kategorije ne smije biti pogrešaka.

Članak 28.

(1) Nakon svakog obavljenog nadzora nad razvrstavanjem i označivanjem trupova HPA sačinjava zapisnik koji sadrži slijedeće podatke:

- broj trupova nad kojima je obavljen nadzor,
- usporedni prikaz rezultata ranijeg i kontrolnog razvrstavanja,
- broj trupova kod kojih su utvrđene nepravilnosti te popis utvrđenih nepravilnosti.

(2) HPA dostavlja Ministarstvu na početku mjeseca za prethodni mjesec elektronsko zbirno izvješće o obavljenim nadzorima razvrstavanja trupova. U elektronskom zbirnom izvješću posebno se navode podaci o broju pregledanih trupova i broju trupova koji su pogrešno razvrstani i označeni te broju trupova kod kojih nije valjano obavljena njihova obrada i vaganje.

(3) Zapisnik iz stavka 1. ovoga članka HPA je dužan čuvati u pisanom ili elektronskom obliku najmanje dvije godine od njegova izdavanja.

Članak 29.

(1) Ako se prilikom provođenja kontrolnog razvrstavanja utvrdi da je razlika u razvrstavanju veća od vrijednosti iz članka 27. ovoga Pravilnika HPA će provesti novo kontrolno razvrstavanje u roku ne dužem od 30 dana.

(2) Ako je razlika pri ponovljenom razvrstavanju veća od vrijednosti iz članka 27. ovoga Pravilnika, HPA o tome obavještava Ministarstvo. Ministarstvo klasifikatoru uskraćuje pravo na obavljanje poslova razvrstavanja trupova te ga upućuje na ponovno osposobljavanje.

(3) Ministarstvo će klasifikatoru odobriti pravo na razvrstavanje ako dokaže da je uspješno završio ponovljeni program osposobljavanja za obavljanje poslova razvrstavanja i označivanja trupova.

(4) Ako se pri prvom kontrolnom razvrstavanju nakon ponovnog osposobljavanja klasifikatora utvrdi da je razlika između rezultata razvrstavanja veća od vrijednosti iz članka 27. ovoga Pravilnika, HPA o tome obavještava Ministarstvo koje u tom slučaju klasifikatoru koji ne udovoljava ovim uvjetima poništava ovlaštenje za obavljanje poslova razvrstavanja goveđih trupova te ga briše sa popisa iz članka 15. stavka 3. ovoga Pravilnika.

Članak 30.

(1) Klaonice su obvezne osigurati odgovarajuće tehničke uvjete za rad klasifikatora.

(2) Pod odgovarajućim tehničkim uvjetima za rad klasifikatora podrazumijeva se:

- neometan pristup trupovima;
- neometan pogled na vagu s mjesta razvrstavanja;
- postojanje fizičke zaštite u obliku kabine ili paravana od čvrstog materijala radi zaštite klasifikatora i uređaja kojima se služi od kapljica vode, pare i drugoga;
- postolje za opremu na mjestu razvrstavanja;
- priključak na električnu energiju u blizini mjesta gdje se provodi razvrstavanje;
- poseban prostor ili radni stol u posebnoj prostoriji za pisanje i izdavanje zapisnika uz osigurane uvjete za elektronsko slanje podataka.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

(1) Ovlaštenici razvrstavanja koji su dobili ovlaštenje za obavljanje poslova razvrstavanja i označivanja trupova temeljem Pravilnika o kakvoći goveđih trupova i polovica (»Narodne novine« broj 2/2009 i 68/2009), nisu obvezni podnositi zahtjev iz članka 14. ovoga Pravilnika.

(2) Klasifikatorima koji su do stupanja na snagu ovoga Pravilnika uspješno završili program osposobljavanja i obavljaju poslove razvrstavanja goveđih trupova bit će izdano ovlaštenje iz članka 15. stavka 2. ovoga Pravilnika te će biti stavljeni na popis iz članka 15. stavka 3. ovoga Pravilnika.

Članak 32.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o kakvoći goveđih trupova i polovica (»Narodne novine« br. 2/2009 i 68/2009).

Članak 33.

Ovaj Pravilnik objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 30. travnja 2014. godine.

Klasa: 011-01/13-01/105

Urbroj: 525-07/1402-14-3

Zagreb, 28. ožujka 2014.

Ministar

**Tihomir
Jakovina, v. r.**

